

# Analyse | kraka

27. november 2015

## Lønforskelle mellem 3F-faglærte og personer med lange videregående uddannelser

*Af Andreas Mølgaard og Nicolai Kaarsen*

I en ny rapport sætter Kraka fokus på i hvor høj grad de erhvervsfaglige uddannelser inden for 3F's område skaber gode løn- og beskæftigelsesmuligheder for de faglærte. Rapporten er udarbejdet på opfordring af 3F og vil blive offentliggjort i sin fulde længde i løbet af december 2015. Her gives et uddrag af resultaterne. Metoden er inspireret af Produktivitetskommissionens arbejde med de videregående uddannelser.

- Lønnen for personer med humanistiske og teologiske lange videregående uddannelser (LVU) er kun ca. 20.000 kr. højere end gennemsnitslønnen for 3F-faglærte inden for transport eller industri, når der korrigeres for baggrundsforhold. Samtidig er der flere af de enkelte erhvervsuddannelser, f.eks. godschauffør, redder og procesoperatør, som ligger over de humanistiske uddannelser hvad angår løn. Det er bemærkelsesværdigt, idet længden af faglærte uddannelser typisk er noget kortere end længden af de LVUer.
- For personer med kunstneriske LVUer er lønnen lavere end gennemsnitslønnen for samtlige faglærte grupperinger.
- For de andre grupperinger af LVUer (naturlig, samfundsvidenskabelig, sundhedsfaglig og teknisk) ligger lønnen højere end for de faglærte 3Fere.

### Kontakt

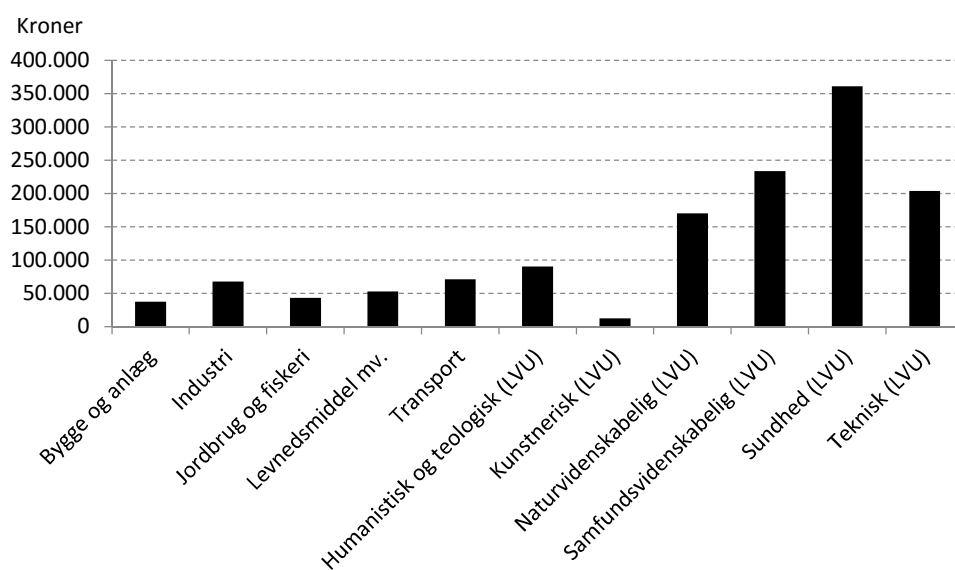
Økonom, Ph.D.  
Nicolai Kaarsen  
Tlf. 4297 9626  
E-mail nk@kraka.org

## 1. Lønnen for 3F-faglærte og personer med lange videregående uddannelser

### Faglærte og lange videregående uddannelser

For de fleste grupperinger er gevinsten ved at tage en lang videregående uddannelse større end gevinsten ved at blive 3F-faglært, jf. Figur 1.<sup>1</sup> Grupperne "industri" og "transport" ligger omtrent 20.000 kr. lavere, hvad angår lønpræmie, end de humanistiske og teologiske lange videregående uddannelser. Gruppen af de kunstneriske lange videregående uddannelser ligger under samtlige faglærte grupper. Det er bemærkelsesværdigt, idet studietiden er noget lavere på de faglærte uddannelser. Det understreger Produktivitetskommissionen pointe med, at valg af studieretning har stor betydning for løn og beskæftigelsesmuligheder.

Figur 1 Forskel i løngevinst relativt til ufaglærte. Fordelt på overordnet uddannelsesgruppering, 2012.



Anm.: I de erhvervsfaglige grupperinger indgår kun typiske 3F-uddannelser, se Boks 1 for en nærmere beskrivelse af udvælgelsen. Rapporten "Løngevinster ved 3F-uddannelser" beskriver datagrundlaget og inddelingen i uddannelsesgrupper. Estimatet for de kunstneriske LVU'er kan ikke skelnes fra nul rent statistisk.

Kilde: Egne beregninger på baggrund af Danmarks Statistiks registerdata.

### Analysens metode

I analysen er korrigeret for forskelle i alder, køn og familieforhold. Korrektionen for familieforhold indebærer i princippet, at lønnen sammenlignes for søskende, som har taget forskellige uddannelser. Dermed sikres, at de observerede lønforskelle ikke skyldes forskelle i opvækstvilkår. Metoden er inspireret af Produktivitetskommissionens søskendestudie af lønforskelle og uddannelsesvalg.<sup>2</sup>

<sup>1</sup> Boks 1 beskriver udvælgelsen af 3F-uddannelser.

<sup>2</sup> "Søskendes uddannelsesvalg og indkomst" Baggrundsnotat fra Produktivitetskommissionen, 2013.

**Boks 1 Udvalgelse af 3F-uddannelser**

Med udgangspunkt i de 18-64-årige pr. 1 januar 2013 er der udvalgt de personer, som har en faglært uddannelse og som ultimo 2012 er medlem af en a-kasse. For hver enkelt uddannelse er andelen som er medlem af 3F's a-kasse beregnet. Hvis denne andel er større end eller lig med 30 pct. defineres uddannelsen som en 3F-uddannelse. Der anvendes data for a-kasemedlemskab idet der ikke er data for hvilken fagforening, den enkelte er medlem af.